

Covenant & Conversation

ת"וב

Jonathan Sacks
THE RABBI SACKS LEGACY

RABİ LORD JONATHAN SACKS'İN (ה"צט) YAZI VE ÖĞRETİLERİNDEN

NASO ÖZET

Yıldızları Saymak

Naso *perasası*, Bamidbar'da başlanmış olan nüfus sayımı konusuna devam eder. Kitaba İngilizce "Numbers" (Sayılar) adının verilmesine yol açan eylem bu sayım olmuştur. Ancak iki nokta kafamızı karıştırmaktadır. İlki; Yahudi geleneği, halkın sayılması konusuna karşı birbirine zıt iki yaklaşımı benimsemiş görünmektedir. Raşi bunun ilk sayım olmadığına işaret eder. Bene Yisrael önce Mısır'dan çıktıkları aşamada, sonra da herkesin Mişkan'ın inşası için kişi başı yarım *şekel* verdiği zaman sayılmışlardı. **Bu mükerrer sayımların sebebi nedir?** Raşi cevaplar: "Tanrı onları sevdiği için onları sık sık sayar."

Tanrı onları Mısır'dan çıktıklarında ve Altın Buzağı olayından sonra saymıştır ve şimdi, Mevcudiyetini onların arasında barındırmak üzereyken onları bir kez daha saymaktadır. Raşi'ye göre bu sayım işlemi Tanrı'nın sevgisini ifade eden bir eylemdir.

Ne var ki, Tora başka bir yerde, nüfus sayımını tehlikeli bir şey olarak görmektedir:

"Bene Yisrael'in nüfusunu sayacağın zaman... herkes, A-Şem Adına, canının bağışlanma bedelini verecektir. Böylece onları saydıkları sırada başlarına bela gelmeyecektir."

Daha ileride Kral David halkı saydığı zaman bir salgın hastalık Yisrael'i vurmuş ve binlerce kişi ölmüştü. Öyleyse saymak, aynı anda nasıl hem bir sevgi eylemi hem de bir tehlike kaynağı olabilir?

Kafamızı karıştıran ikinci nokta da Tora'nın kullandığı alışılmadık ifadedir. "Saymak" anlamına gelen alışlagelmiş İbranice sözcükler yerine Tora, *naso et roş* - "başlarını kaldır" ifadesini kullanmaktadır. Acaba neden?

Bunu anlamak için, antik dönemdeki Yakın Doğu dünyasına girmemiz gerekir. Mısır ve Babil gibi erken uygarlıklarda hükümdarlar halkı, askeri ve ekonomik güçlerini ölçmek amacıyla sayarlardı. Halkın geneli sadece bir kitle olarak önem taşırdı: ordular, çalışma gücü, vergi veren tebaa. Dolayısıyla nüfus ne kadar çok olursa, güç de o kadar büyük olurdu.

Yahudilik ise bu dünya görüşüne sürekli bir itirazdır. Tanah dünyaya devrim niteliğinde bir fikri tanıtmıştır. Her insanoğlu, zengin ya da fakir, güçlü ya da güçsüz olsun, Tanrı'nın suretinde yaratılmıştır ve bu yüzden tartışmaya açık olmayan bir değere sahiptir. İnsanın değeri sayılara indirgenemez.

İşte, nüfus sayımının manevi risk taşımasının sebebi budur. İnsanları saymak onları birey olmaktan çıkarıp bir rakama indirgeyebilir. Yisrael'in kendisini bir askeri güç veya imparatorluk olarak tanımlaması hiçbir zaman hedeflenmemiştir. Yisrael, gücü yüksek nüfustan değil, Tanrı ile olan ilişkisinden gelen küçük bir ulustu.

Bu da David'in yaptığı sayımla Tanrı'nın emrettiği sayımlar arasındaki farkı açıklamaktadır. David halkı diğer kralların yaptığı şekilde saymış, ulusal gücü ölçmeye çalışmıştı. Ancak bundan kısa bir dönem sonra Yisrael'in siyasi büyüklüğü çökmüştür. Tanah, David'in yaptığı sayımı o düşüşün başlangıcı olarak görür.

Tanrı'nın öngördüğü bir nüfus sayımı ise tamamen farklıdır. Sayısal güçle hiçbir ilgisi yoktur. Ulusun her bir bireyine, önemli olduğu, "sayıldığı" ve her bir şahsın, ailenin, ev halkının Tanrı tarafından değerli görüldüğü mesajını vermekle ilgilidir. Tora işte bu nedenle "halkı say" değil, "başlarını kaldır" demektir. Sayımı yapmakla görevli memurlara, her bireyin, sevildiğinin, kendisine değer verildiğinin, Tanrı için özel olduğunun bilinciyle dimdik durabilmesini sağlamaları emredilmişti.

Teilim 147'de harika bir pasuk vardır: "Yıldızların sayısını sayar ve hepsini ismiyle çağırır." Bir isim, benzersizliğin simgesidir. Biz yalnızca değer verdiklerimize isim veririz.

Tanrı, yıldızlara bile kendi isimlerini verir - Kendi suretini yerleştirdiği insanlara da bunu haydi haydi yapar! Tanrı bizi, toplu halde değil, birer birey olarak sahip olduğumuz kimlik nedeniyle her birimizin sevilip "sayıldığını" ima etmek için sayar. İnsan ırkının bildiği en etkili yolla, sevgisinin özel, kalıcı ve sayılara indirgenemeyecek nitelikte olduğunu her birimize hissettirerek "başımızı kaldırır".

İşte Bamidbar kitabındaki nüfus sayımının mahiyeti budur. Merkezinde Mişkan olmak suretiyle bir toplum haline gelmeye hazırlanan Bene Yisrael'in, devrimsel bir sosyal düzen yaratmakta olduklarını hatırlatmaları gerekiyordu. "Kuvvetle değil, güçle de değil - Ruhumla!" diyor *Orduların Efendisi*" (Zeharya 4:6).

Şabat Sofrası İçin Tartışma Soruları

1. Bir birey olarak görüldüğünüzü ve size değer verildiğini hissettiğiniz bir zamanı düşünün. O anı özel kılan neydi?
2. Sosyal medya insanların kendilerini birer bireyden çok sayıdan ibaretmiş gibi hissetmelerine nasıl yol açabilir?
3. Bu hafta bir kişinin gerçekten önemsendiğini ve sayıldığını hissetmesini sağlayacak ne yapabilirsiniz?

Bir Ana Fikir

Bu basit bir sayma meselesi değildir. İnsanları askeri güçlerini ölçmek amacıyla sayan antik imparatorlukların aksine, Tanrı bizi, başlarımızı dimdik kaldırmak için sayar, çünkü her birey değerlidir ve yeri doldurulmaz.

Peraşayı Keşfedelim

HAZIRLAYAN: SARA LAMM

RABİ LORD JONATHAN SACKS'İN ÖĞRETİLERİNDEN ESİNLENİLMİŞTİR

Kısaca Peraşa

Naso, Tora'daki en uzun *peraşa*dır. *Peraşa* Levilerin ayrıntılı sayımının anlatımına devam eder, Gereşon ve Merari ailelerinin Mişkan'ın taşınmasında sahip oldukları özel görevleri açıklar.

Tora bundan sonra *sota* – yani kocasına sadık kalmadığından şüphelenilen bir kadın – ve *nazir* – yani özel bir kutsiyet vaadinde bulunarak şaraptan, saçlarını kesmekten ve ölümlerle temastan kaçınan bir kişi – hakkındaki kanunları ele alır. Bunun ardından Tanrı, Moşe'ye, Koenlerin *Berahası*'nı öğretir ve Aaron ile soyuna, Yahudi halkını tam olarak nasıl mübarek kılacaklarına dair talimatlar verir.

Son olarak *peraşa* Mişkan'ın görkemli bir törenle ibadete açılmasını tarif eder. Ardışık on iki gün boyunca, her gün bir lider olmak üzere tüm kabile liderleri harikulade armağanlar ve *korbanlar* getirir. Her lider bire bir aynı şeyi getirmesine rağmen, Tora bu ayrıntılı armağanlar listesini on iki kez tekrarlar ve her kabilenin katkısının eşit değerde kabul edildiğini ve Tanrı tarafından kıymetli addedildiğini gösterir.

Peraşa Aktivitesi

Adımı Söyle

Bir daire oluşturun. Bir kişi başka birine yumuşak bir top atarak başlar. Ancak bunu yapmadan önce, topu atacağı kişinin ismini yüksek sesle söylemelidir. Herkes topu bir kere yakaladıktan sonra, tam olarak aynısını olabildiğince hızlı bir şekilde tekrar yapmaya çalışın. Bir kişinin ismini kullanmanın, onunla etkileşim kurma şeklinizi nasıl değiştirdiğini ve onun yalnızca bir grubun parçası olarak değil, bir birey olarak da görüldüğünü hissetmesini nasıl sağladığını tartışın.

Eşimin Ayağı

Rabi Arye Levin, Yeruslayim’li Tsadik olarak tanınıyordu. Her zaman herkese tevazu, nezaket ve saygıyla davranan saygın bir liderdi. Vefat etmiş olmasına rağmen bugün de çağdaş Yisrael’in en sevilen simalarından biridir.

Rabi Levin büyük bir hahamdı; ama asıl şöhretini, insanlara bakış şekliyle kazanmıştı. Anlatıldığına göre, başkaları ona “Şalom” deme fırsatı bulamadan Rabi Levin her seferinde önce davranıp onları selamlardı. Karşısına kim çıkarsa çıksın – ister büyük bir haham, isterse de sokakları süpüren basit bir işçi – Rabi Levin hep erken davranıp onu selamlar ve bunu samimi bir gülümseme eşliğinde ve sanki karşısındaki kişi o anda dünyanın en önemli insanymış gibi ona dikkatini tamamen vererek yapardı.

Bir gün, eşi Tsipora Hanna, ayağındaki bir ağrıdan şikâyet ediyordu. Rabi Levin onu Yeruslayim’deki bir doktora götürdü. Doktor gözlerini kaldırıp onları kendisine getirenin ne olduğunu sorduğunda Rabi Levin tereddüt etmeden cevap verdi: “Doktor, eşimin ayağı bize acı veriyor.” O sözcük – “bize” – son derece sıra dışıydı.

Doktor bu sözlerden o kadar etkilenmişti ki, bu hikâyeyi hayatı boyunca defalarca anlattı. Rabi Levin tek bir sözcükle son derece derin bir fikri ifade etmişti: Eşini, kendi sorununu yalnızca kendisi taşıması gereken ayrı bir şahıs olarak görmüyordu. Onun acısı, Rabi Levin’in kendi acısıydı. Eşinin realitesi, Rabi Levin’in kendi realitesiydi. Rabi Levin, o kadar kusursuz bir şekilde “eşinin başını kaldırmıştı”, onu öylesine kendisinin bir parçası olarak görüyordu ki, aralarında en ufak bir mesafe bile yoktu.

Başka birini gerçekten saymak işte budur. Onu uzaktan gözlemektense, onun dünyasını da kendi dünyanız kadar hissedebilmektir.

Bize tüm Yahudilerin birbirinden sorumlu olduğu öğretilmiştir. Bu bazen Am Yisrael’i tek bir insan bedeni olarak görmek şeklinde açıklanır. Tıpkı ayağınız incindiği zaman acı çektiğiniz ve bu acı o ayak iyileşene kadar devam ettiği gibi, aynı şekilde bir Yahudi acı içinde olduğu zaman da, tüm Am Yisrael onu hisseder, çünkü hepimiz, dağınık bir bireyler topluluğu veya bir nüfus sayımındaki birer sayıdan ibaret değil, aslında tek bir vücuduz.

Kartlar ve Sohbet

Kartlar ve Sohbet destelerimiz her *peraşa* için bir kart içermektedir. Kartın bir yüzünde Tora'dan, üzerinde düşünmek ve tartışmak üzere ilginç bir soru bulacaksınız. Diğer yüzde Rabi Sacks'tan, *peraşanın* üzerine yeni bir ışık tutacak bir fikri keşfedeceksiniz.

"... Tüm Leviler ..."

- Bamidbar 4:46

Levi kabilesi ulusun manevi ihtiyaçlarını karşılamak üzere seçilmişti. Bu kabile içinde bir aile - Aaron'un ailesi - Koenler olarak tayin edilmişti. Moşe bunun ardından, diğer Levi ailelerinin her birinin görevleri hakkında ayrıntılara girmektedir.

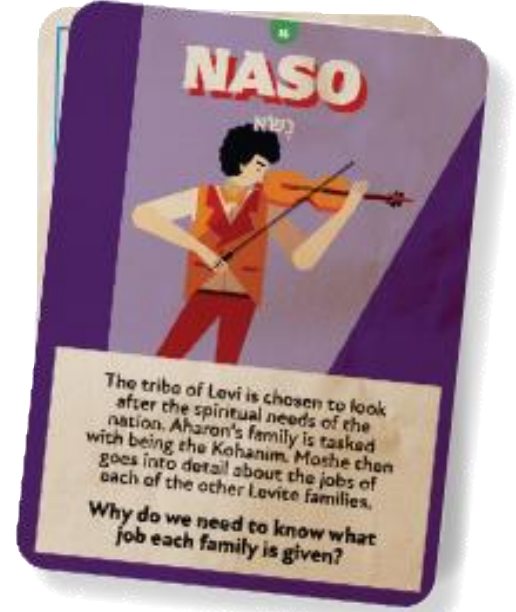
SORU:

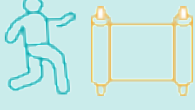
Her bir aileye hangi görevin verildiğini bilmemiz neden gereklidir?

Rabi Sacks bunu şöyle açıklar:

"Kıskançlık ve imrenme duygularının tehlikesini tamamen ortadan kaldırmanın bir yolu yoktur, ancak Moşe bize bazı ipuçları vermektedir. Herkesi eşit düzeyde onurlandırın. Hoşnutsuzluk potansiyeli taşıyan gruplara özel bir dikkat verin. Her birine kendisine değer verildiği duygusunu aşıl原因. Hepsine spot ışığı altında bir süre tanıtın. Belirli bir tutkuya sahip olanların bunu ifade edebilmesi için yollar arayın ve herkesin katkıda bulunma fırsatına sahip olmasını temin edin. Kıskançlık siyasetini bertaraf etmenin mükemmel bir yolu olmasa da, liderler bunu asgari düzeye indirebilirler ve bunun için gayret etmelidirler.

- **Kartlar ve Sohbet** hakkında daha fazlası için <https://rabbisacks.org/cards-and-conversation> bağlantısını ziyaret edebilirsiniz.

Pratikte Peraşa

HAFTANIN MİTSVASI

Koenlerin berahası

(Bamidbar 6:24-26)

Birkat Koanim, Koenlerin ellerini kaldırıp Yahudileri üç pasukla mübarek kılmalarını içerir: Özetle, Tanrı seni korusun, Yüzü'nü sana ışıtsın ve sana barış bahşetsin.

Bu *beraha* üç bin yılı aşkın bir süredir tam da bu şekilde telaffuz edilmiştir ki bu da *Birkat Koanim*'i dünyanın geçmişten bu yana sürekli edilen en eski dualarından biri haline getirmektedir.

Onu özellikle sıra dışı kılan nokta ise son cümlesidir: "İsmimi Bene Yisrael'in üzerine yerleştirecekler ve Ben onları mübarek kılacağım." Koenler *berahaları* kendileri üretiyor değildirler. Onlar sadece kanal görevi görür. Mübarek kılma gücü bütünüyle Tanrı'ya aittir.

Bu radikal bir fikirdir: Gerçek büyüklük, tüm gücü kendi bünyenizde toplamakta veya statüde değil, kendinizi, sizden çok daha büyük bir şeyin sizin kanalınızla işleyebilmesine izin verecek kadar mütevazı kılmaktadır.

PRATİK KONUŞALIM

Biz nasıl bereket kanalı olabiliriz?

Koenler halkı kendi güçleriyle mübarek kılmazlar. Onlar sadece Tanrı'nın *berahalarının* geçmesini sağlayan kanaldır. Ve bir Koen değilseniz bile aynı şeyi siz de yapabilirsiniz!

Koen'in *berahası*, çevremizdekiler için bir *beraha* kanalı haline gelebileceğimizi öğretir. Zorlu bir dönemden geçen birini düşünün. Ona tavsiyede bulunmak veya sorununu çözmeye çalışmaktansa, sadece onun yanında olduğunuzu hissettirin. Nazik bir söz söylemek veya bir telefon açmak bile bir *beraha* olabilir ve Tanrı'nın sıcaklığının, ona ihtiyaç duyan bir kişiye sizin kanalınızla akmasını sağlayabilir.

Şunu Bir Dene

GENÇ ÖĞRENCİLER

Bu hafta biraz nezakete ihtiyaç duyabilecek birini düşünün. Bu, zor bir gün geçiren bir ebeveyn, arkadaş ya da kardeş olabileceği gibi, yalnız oturan biri de olabilir. Bir gülümseme veya nazik bir söz, sizin bir *beraha* kanalı haline gelmeniz için yeterli olacaktır. Tanrı'nın nimetlerini başka bir insanın gününe taşımak için Koen olmanız şart değildir!

İLERİ DÜZEYLİ ÖĞRENCİLER

Kendisine gerçekten hayran olduğunuz bir lider, öğretmen veya ebeveyni düşünün. Bu kişi bu şeffaf, özverili büyüklüğü kendi şahsında hangi spesifik yollarla somutlaştırıyor ve *berahaların* başkalarına ayağa kaldırmak üzere kendi kanalıyla aktığını nasıl hissettiriyor? Ve siz, başkalarına nasıl liderlik edeceğiniz ve faydalı olabileceğiniz konusunda bu kişiden neler öğrenebilirsiniz?

Katmanlı Öğrenim

Rabi Sacks'ın çeviri ve açıklamalarıyla Koren Sacks Humash'tan aktardığımız bakış açılarıyla, Tora'da adım adım ilerleyin. Her adım sizi biraz daha derine götürecektir ve tıpkı Rabi Sacks'ın öğrettiği gibi 'Sohbet olarak Tora'yı davet edecektir.

Berahalar

KATMAN 1: TORA'NIN METNİNE BAK - BAMIDBAR 6:27

”יְשׁוּמוּ אֶת-שְׁמִי, עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וְאֲנִי, אֲבָרְכֶם.”

KATMAN 2: RABİ SACKS'IN ÇEVİRİSİNİ OKU

“İsmimi Bene Yisrael'in üzerine yerleştirecekler ve Ben onları mübarek kılacağım.”

KATMAN 3: ANLAMI HAKKINDA DÜŞÜN

Koenler, *Birkat Koanim*'i iletmek için cemaatin huzurunda ayakta dururlar, ancak bu son pasuk, *berahanın* tam olarak nasıl işlediğini netleştirmektedir. Mübarek kılma gücü, aslında Koenlerin kendilerinden gelen bir güç değildir. Onlar sadece Tanrı'nın İsmi'ni halkın üzerine yerleştirmektedir ve *berahayı* asıl veren, Tanrı'dır.

KATMAN 4: RABİ SACKS'IN AÇIKLAMASINI ÖĞREN

“*Berahanın* en temel unsuru son cümlede yatmaktadır: ‘İsmimi Bene Yisrael'in üzerine yerleştirecekler ve Ben onları mübarek kılacağım.’ Antik dünyada, büyü, kâhinler ve dini virtüözler insanları mübarek kılma gücüne sahip kabul edilirdi. *Beraha* veya lanetin, kutsal kişinin gücü dâhilinde olduğu düşünülürdü.

“Kutsiyet bazen kişisel önemle karıştırılsa da aslında onunla ilgili değildir. ‘İsmimi Bene Yisrael'in üzerine yerleştirecekler ve Ben onları mübarek kılacağım’ sözlerinin anlamı budur. Halkı mübarek kılan, Koenler değil, Tanrı'dır. Koenler, kendi başlarına böyle bir güce sahip değildirler. Onlar sadece birer aracı, Tanrı'nın bereketinin akararak geçtiği birer kanaldır. Gerçek kutsiyet, Tanrısallığın önünde şeffaf ve geçirgen olmaktır.”

Kendi sorularınızı da ekleyin! Öğrendiklerinizi Tora'daki diğer örneklere ve kendi yaşamınıza da uygulayın...

Birkat Koanim bize gerçekten kutsal olmanın ne demek olduğu hakkında derin bir ders öğretir. Kutsiyet, kendi gücümüzü veya önemimizi ileri sürmekle değil, Tanrı'nın sevgi ve bereketinin bizim aracılığıyla dünyanın içine akabileceği şekilde kendimizi şeffaf ve geçirgen hale getirmekle ilgilidir.

1. Sizce insanlar kutsiyeti neden kişisel önemle karıştırırlar?
2. Başkalarıyla olan gündelik etkileşimimizde kendimizi nasıl "Tanrısallığın önünde şeffaf ve geçirgen" hale getirebiliriz?
3. İyi bir eylemi göze iyi görünmek için yapmakla onu Tanrı'nın bereketi için bir kanal görevi görenek yapmak arasında ne fark vardır?

[Koren Sacks Humash](https://rabbisacks.org/books/the-koren-sacks-humash) hakkında daha fazlası için <https://rabbisacks.org/books/the-koren-sacks-humash> bağlantısını ziyaret edebilirsiniz.

The Rabbi Sacks Legacy, Rabi Lord Jonathan Sacks'ın bir Tora öğretmeni, bir liderler lideri ve ahlaki bir ses olarak zaman üstü ve evrensel hikmetini devam ettirmektedir.

Rabi Sacks'ın birçok yazısını, yayınlarını ve konuşmalarını keşfetmek veya Legacy'nin çalışmalarını desteklemek için www.RabbiSacks.org, adresini ziyaret edin ve The Rabbi Sacks Legacy'yi sosyal medyada takip edin: @RabbiSacks

---

Covenant & Conversation yazılarına sağladıkları ve Harry (Chaim) Schimmel'in anısına adanan cömert sponsorlukları için Schimmel Ailesi'ne teşekkürlerimizle.